

ΘΕΑΤΡΟ

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«8 γυναίκες κατηγορούνται»

Το έργο του Γάλλου θεατρικού συγγραφέα Ρομπέρ Τομά ανήκει στο είδος της μαύρης κωμωδίας. Δύσκολο να αμφισβητήσει κανείς το νουάρ στοιχείο του έργου, αφού κάπου στον αθέατο χώρο του σπιτιού, που φιλοξενεί τη δράση, υπάρχει, υποτίθεται, ένα πτώμα. Ο μοναδικός άνδρας της οικογένειας είναι θύμα δολοφονίας. Και μεταξύ των οκτώ γυναικών, που σχετίζονται η κάθε μία με διαφορετικό τρόπο μαζί του, κρύβεται ο πιθανός θύτης. Παγιδευμένες στο σπίτι, χωρίς όμως τον Πουαρώ ή τη μισ Μαρπλ, η ομάδα των οκτώ διεξάγει την έρευνα και μετασχηματίζεται συνεχώς, επικεντρώνοντας τις υποψίες των εφτά στην εκάστοτε όγδοη. Εδώ ο σκηνοθέτης καλείται να επιλέξει τρόπο να βρει το δεύτερο συνθετικό του είδους, την κωμωδία, καθώς ο όρος «μαύρη κωμωδία» είναι από τους πιο περιεκτικούς σ' ό,τι αφορά την ποικιλία τρόπων εφαρμο-

γής του στη σκηνή. Στο έργο του Ρομπέρ Τομά ένας απ' αυτούς είναι η αποδόμηση στερεότυπων μορφών (καλή σύζυγος, αγαπημένη αδελφή, πιστή οικονόμος, κ.ά.), αφού οι σταδιακές αποκαλύψεις μετατρέπουν την αγάπη, την αφοσίωση, τη συγγένεια σε απιστία, προδοσία, εκμετάλλευση, ζήλια, έχθρα, ικανή να φτάσει στον φόνο. Πιστεύω πως στην παράσταση του «Διόνυσου», επειδή σ' αυτήν αναφέρομαι, ο σκηνοθέτης Χρήστος Γιάγκου και οι οκτώ γυναίκες ηθοποιοί (Πατρίτσια Πεττεμερίδου, Σοφία Καλλή, Πέννυ Φοινίρη, Μυρτώ Κουγιάλη, Ηλέκτρα Φωτιάδου, Λουκία Πρωτοπαπά, Μένια Μαθιουδάκη, Ελεάνα Παπαδοπούλου) δεν είχαν πετύχει την ακρίβεια στη δημιουργία των χαρακτήρων, την εξωτερική και την εσωτερική διαφορετικότητα της κάθε μιας μορφής. Σαφώς και δεν εννοώ ότι οι συντελεστές έμοιαζαν εξ όψεως, όμως η διαφοροποίηση της υποκριτικήςμανιέρας, η αναγωγή του κάθε ρόλου σε έναν ιδιόμορφο κοινωνικό τύπο, και μάλιστα γαλλικής καταγωγής, σ' ένα ευανάγνωστο ψυχολογικό αμπλουά, ακόμα και σε συγκεκριμένο ενδυματολογικό πρότυπο, δεν συνέβηκε. Ένας άλλος τρόπος «κωμικοποίησης» θα μπορούσε να είναι η τοποθέτηση της δράσης σε εισαγωγικά στυλιζαρίσματα ή και παρωδίας, όπως πριν από λίγα χρόνια έκανε ο Καραθάνος, με οκτώ άνδρες να παίζουν τις οκτώ γυναίκες στη δική του παράσταση στο Φεστιβάλ Αθηνών. Ο Χρήστος Γιάγκου δημιουργεί την αίσθηση στυλιστικής απόστασης από το κείμενο μόνο όταν εισάγει κωμικά στοιχεία, που έχουν τον χαρακτήρα της υποκριτικής υπερβολής, π.χ. στον καβγά των δύο αδελφών (Λουκία Πρωτοπαπά – Ηλέκτρα Φωτιάδου). Το μαύρο και το κωμικό θα έπρεπε να κορυφώνονται και στο φινάλε, όταν ο «δολοφονημένος» τελικά ζωντανεύει για να... να μην το αποκαλύψω, όμως το ενδιαφέρον ζεσταίνεται κυρίως σε σχέση με την πλοκή. Κι αν υποθέσουμε πως το ασίγαστο ενδιαφέρον του κοινού για την πλοκή είναι από τα ουσιαστικά ζητούμενα του σκηνοθέτη, με το μετωπικό σκηνικό της Σωσάννας Τομάζου που αναγκαστικά σπρώχνει τη δράση στο προσκήνιο, η ατμόσφαιρα του μυστηρίου δύσκολα επιτυγχάνεται.